

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiin, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiin, în 23 Septembrie

Săptămâna trecută capitala monarchiei noastre a adăpostit între zidurile sale o sumă de bărbați, cari adunați în un congres — congresul higienic — au chipzuit asupra mijloacelor prin cari se poate alunga miseria dintre oameni, prin cari vieța devine plăcută, și omul adevărat membru folositoriu al omeniei. Îi cade bine omului se mai vadă și activitatea nepretențioasă a oamenilor puși în serviciul societății, îi cade bine să vadă o activitate condusă de binele comun, ferită de frecările de tot soiul, de combinațiuni politice, luptă de rassă, luptă de interese și de partidă, îi cade bine se vadă o clasă de oameni adunată din toate părțile lumii spre a-și comunica unul altuia cunoștințele basate pe experimentele lor, a chipzui reciproc, și a comunica lumii rezultatele științei cu privire la igiena trupului. Și cu deosebire îi cade bine aceasta cronicariului, care și el ca om, are inimă pentru societate, pentru ai sei și pentru sine, și-i cade bine în zilele noastre, când întreagă Europa zace sub greutatea armatelor, acestea sub greutatea armelor, când și de și publicul cetitoriu, cetățeanul pacinic este alarmat cu sciri care de care mai îngrijitoare, care de care mai senzaționale, din cari însă mai puțin profită adevăratele interese ale omeniei.

Puținul spațiu de care dispunem în diarul nostru, nu ne permite să urmărim pas de pas binecuvântata activitate a congresului higienic, care și-a încheiat activitatea sa tocmai acuma în Viena.

Datori suntem însă să luăm act despre desbaterile, ce avură loc în acest congres cu privire la pericolul cel mare, la care omenimea este espusă, prin prea multa folosire a beuturilor spirituoase, și suntem datori să luăm act despre constatările bărbaților de știință, cari constatări bine trebuiesc accentuate la poporul nostru, care și el suferă în mare parte de patima beției, ba în unele ținuturi aceasta patimă a luat caracterul unei epidemii contagioase, care a infectat pături întregi din societate.

Dintre toate păcatele beția este păcatul cel mai mare, pentru-că el este capul tuturor răutăților, isvorul, din care ese șirul lung al celorlalte păcate. Barbații erudiți din congresul dela Viena au creșut de cuviință să se ocupe cu cestiunea alcoolismului, și în marea lor erudițiune se constată inriurinta cea rea a lui, asupra organismului omenesc.

Noi suntem datori se constatăm, că în un organism stricat de prea multa folosire a alcoolului, nu mai poate locui spirit sănătos, prin urmare pe

nici un teren al vieții publice nu mai putem folosi pe omul cășut în patima beției.

Noi avem mare trebuință de toată puterea de vieță a poporului nostru, și ea trebuie se formeze obiect de serioase îngrijiri în fața pericolului, care ne amenință din partea beuturilor spirituoase. Și trebuie se constatăm, că la noi prea puțin se lucră pentru delăturarea acestui rău. Din contră am putea afirma, că indirect el este promovat chiar prin protecționarea aceloră, cari și-au făcut problemă de vieță se ruineze țeara prin alcoolism.

Eclatantă dovadă despre aceasta ne dau desbaterile din Vinerea trecută la congresul higienic din Viena. În șirul celor mulți învățați, cari au vorbit despre stricăcioasa influință a alcoolului vom face amintire despre Dr. Mauritiu Gauster din Viena. An de an crește în Austria numărul bețivilor, — așa se plânge acest om al științei. Dacă va merge tot așa, Austria e împinsă la perire. În Austria alcoolismul se susține cu puterea: în loc de a stîrpi crișmele, ele se înmulțesc, căci arênda lor — după cum se crede — aduce foloase statului. Concesiunile cele mari făcute crișmelor ar fi bine se fie esaminate de către parlament, nu din punct de vedere financiar, ci mai mult din punct de vedere igienic. În Austria nu ne putem aștepta la o limitare a producțiunilor de alcool, căci producerea e pusă în mâna unor cercuri politice cu mare influință, cari din această industrie trag enorme foloase.

Așa se plânge germanul din Austria, și nu fără cuvânt. Ne-ar fi plăcut mult să fie fost de față la această epocală ședință a congresului higienic și vre-un bărbat cu inimă, de prin părțile noastre, să spună el ce face guvernul nostru pentru stîrpirea alcoolismului, ne ar fi plăcut se auzim vre-o voce cu autoritate despre efectele alcoolismului la noi, numai din incidentul alegerilor dietali din vara trecută, ca să vedem, întru cât sunt și la noi oameni de știință, cari condiționează viața și consolidarea statului dela o populațiune sănătoasă, și nu dela o populațiune stricată, trecută prin toate boalele, care nu mai e bună de nimica, decât puținele zile ce le mai are să le petreacă în desfrânare în onoarea curentului bolnăvicios de ași, care se numesce maghiarisare.

Nu este bine să ne perdem speranța în îndreptarea lucrurilor spre bine. Avem nădeșdea, că se vor întoarce toate spre bine, curentul sănătos, propagat de oamenii de știință va străbate în cele din urmă și la noi, și statul, societatea, biserica, toate și toți vor lucra contra alcoolismului, care începe a lua dimensiuni tot mai înspăimântătoare.

cotituri foarte multe. Ici-colea se lărgea apoi earăși devenea strimță. — Într'o lărgăminte am dat de o grămadă de oase rupte și mâncate de dintele timpului. De unde au venit aceste oase aci, eu nu știu. Poate că dela animale sălbatice rătăcite pe aci, cari nu au mai putut eși și acolo au perit. Dela o vreme n'am mai putut înainta din cauză, că strimțoarea — ca să nu-i dic peștera — pe care am venit, aci lua o direcțiune verticală drept în sus și-mi era imposibil să me urc pe ea.

— Poate că aceasta corespunde cu gaura, pe care și-a băgat hoții comorile — cugetai eu și me întorsei înapoi la gaura pe care am intrat și unde îmi rămăseră tovarășii, cari într'aceea au tot strigat după mine, dar eu n'am auzit nimic eară ei, cugetând că eu m'am prăpădit pe acolo, erau desperați. Bucuria lor când m'au văduț.

Dar acum alt necaz! Când am intrat mi-a fost ușor a sări în jos, dar acum cum se sar în sus, căci de suit nu era vorbă, ne având de ce me prinde, de-oarece stânca forma un adevărat părete luciu, fără nici un colț. Tănase își scosese capul pe gaură, ca se vadă ce fac. Eu am pus făclia în vârful bățului și i-am întins'o lui. După aceea i-am întins băta, ca se o apuce bine, eară eu m'am tras pe ea în sus, cu mare necaz. Ajungând sus unde zidul forma un fel de scaun la gura gaură, am ședut pe el până ce s'a retras Tănase din gaură, apoi

Revista politică.

Frica ce domnia în toate părțile pentru urmările incidentului dela granița franceză a dispărut. Lucrul s'a aplanat în grabă, și încă spre mulțămirea ambelor părți. Aceasta prietinească înțelegere între Francia și Germania, față de incidentul de curând întemplat, a dărimat mult din părerea esagerată, ce o avea lumea despre ura neîmpăcată ce nutresc țările vecine una față de alta. Acum se așteaptă, că Francia și Germania chiar în urma acestui incident, vor stabili între ele o bună înțelegere în ce privesce comunicațiunea preste frontieră, prevenind astfel reperișarea unor casuri de natura celui de curând întemplat. Din cuvintele trimisului Germaniei, contelui Münster, ce le-a rostit cătră ministrul de esterne Flourens se poate destul de clar cunoaște intențiunile Germaniei de a manșinea pacea. Acela a mărturisit adecă, cum Germania cu părere de rău a luat la cunoștință casul întemplat la graniță și că, la tot casul veduvei Brignon i-se va vota o pensiune, și că el din toate puterile va căuta, ca lucrul să nu se prea încordeze. În Paris tot cursul lucrului precum și eliberarea tinărului Schnauble a mulcomit foarte mult spiritele agitate. În Germania mulțămirea e generală, excepțiune făcând „Kreuzzeitung“, care în un ton vrășmășesc numesce condițiunile de împăciuire impuse de Francia: „nerușinate pretensiuni franțozesci!“

Întâlnirea ministrului Crispi cu prințul Bismarck, ca toate întâlnirile dintre diplomații mari, preocupă foarte mult presa din toate părțile. Neliniscia, ce a scornit'o această întâlnire, provine numai din împregiurarea, că oamenii nu cunosc adevărata cauză a întâlnirii. Din multe părți se susține, că conveinirea ministrului Crispi cu Bismarck are de scop a se mijloci împăciuire între Italia și Papa. După cum esplică lucrul însă foile din Paris, împăciuirea aceea este o cestiune, care atinge numai pe italieni, și în care deci cancelariul Bismarck nu se prea poate amesteca. Apoi dacă chiar ministrul Crispi voesce să cerceteze pe cancelariul german, atunci n'ar avea lipsă să călătorească incognito. Această întâlnire nu-i convine de loc Franței, precum nici chiar Rusiei.

Ceriul Bulgariei nu s'a mai înseninat. Puterile, care stăruiau cu tot dinadinsul, ca să se pună odată capăt stărei neliniscite, ce de atâta timp domnesce în Bulgaria, acum se pare, că tot ele prelungesc aceea stare. La nota Porții de curând trimesă cabinetului din Petersburg nu se va putea răspunde, după cum se asigură, până nu se va reîntoarce țarul Alexandru la Petersburg. Dealtcum cabinetul rusesc

am eșit și eu. — Numai după aceea mi-a venit în minte, că țeu! foarte ușor s'ar fi putut întempla să nu mai pot eși de acolo.

După ce am căutat înzădar și n'am mai aflat alte găuri mai mari sau peșteri, am eșit afară și am pornit cătră casă. Adecă nu! Mai întâiu trebuia să prândim, căci era la o oară și eram flămândi. Ne pachetarăm colecțiunile și pornirăm în jos. „Moșul“ luase un stalagmit puternic, ca să-l folosească de pisoiu, cu care să sdrobească sarea în piuă, și-l ducea pe umăr.

— Veniți până colea mai la vale, că acolo este un isvor și umbră bună lângă el. Acolo să prândim.

Sosind la isvor „moșul“ își puse sarcina jos; dar fiind că-i apăsase umerii prea tare, el o durigă numai de pe umăr în jos, eară bietul pisoiu, supărat de această necomplășantă, se rupse în două. „Moșul“ surprins de această cutezanță a pisoifului, se uita la el a milă și a pagubă și clătina din cap.

— Uite! Apoi pentru asta mi-am rupt eu umerii cu tine? — țise el. Eară noi glumind asupra întemplărei ne gruparăm pe earbă lângă mănecare și în preajma isvorului. În decursul mănecării nu ne-a lipsit nici musica. Nisce păsărele cântau în apropiere, eară din depărtare se aușia șgomotul apei.

(Va urma.)

FOIȚA.

Excursiune la o cetate și la o peșteră.

C. Peștera.

(Urmare.)

După ce ne stempărarăm setea cu cuprinsul ploscei și mai odihnirăm nișel, luarăm hotărîrea a mai intra odată în peșteră, ca se căntăm nu se mai află cumva vre-o peșteră laterală, eventual continuarea peșterii celei mari. Pornirăm. Căntând în toate părțile, mai cu deamănuntul ca la prima intrare, ajunserăm la gaura din păretele din dreapta al salei Nr. 3. Ne mai uitărăm odată cu toții pe rënd dar se esprima părerea, că aci nu putem intra.

— Stați aci, că me duc eu — țisei eu, și luând o făclie în mână m'am vîrit cum am putut până la lărgămint, aci am aruncat băta jos și am sărit după ea la o afundime de vr'o 2 metri. Norocul meu, că a fost pământ moale de desubt și astfel nu mi s'a întemplat nimic. Aci jos era locul larg. Căntând spre dreapta am văduț o grămadă mare albă, dau cu băta prin ea și ved că e var stîns în formă de praf. Înainte! Mergând pe această peșteruță înainte, incurând începu a deveni tot mai strimță până ce abia mai încăpeam pe ea. Acum era îngustă, dar înaltă și cu

nici nu [prea grăbesce cu răspunsul, deoarece aşteaptă se vadă, ce faţă vor căpăta lucrurile în urma noiei alegeri. Alegerile s'au început şi e ceva firesc, — ca în mijlocul învălmăşelei celei mari ce domnesce în toată Bulgaria, şi ele să fie de tot sgomotoase. Ministrii se candidază unul după altul. Contra candidatul ministrului president Stambulow în Sofia este fostul ministru president Radoslavow. Zankow atăta opoziţiunea, ca să nu ia de loc parte la alegerile ce se urmează. Membrii opoziţiunii pe de altă parte se plâng, că lor nu le este permis a merge prin povincia, precum şi în contra unei censuri aşedate în contra constituţiunii, care a reţinut pe Zankowişti, pentruca să nu participe la alegeri. Regenţa a declarat, că legile o imputernicesc, de-a lua măsurile poliţienesti.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român.“

(Începere.)

5. Din lipsa de o instrucţiune, vine de călătoresc dela ven. Consistor la oficiul protopp. o mulţime de coli grase de mancitate.

6. Când s'a deschis concursul pentru postul de protopresbiter pentru a ajunge la leafa de 800 fl. în adevăr a trebuit a-şi lua comitetul refugiu la: „Suta mărită muta, suta împacă soacra“ — adică la venitele dela cununii şi din procese divorţiale, pentruca celelalte venite de abia se urcau la 400 fl. — Apoi DTa cunosc bine productul dişei de sus adică: sfiala tinerimei de căsătorie şi concubinatele cele multe.

7. Neputând pretinde nime dela preotul George Crişan, că fără de nici o remuneraţiune se-şi petreacă mai multe oare cu instrucţiunea „moralei catechisaţiei“ pentru numărăoasă tinerime dela scolile normali, reali-gimnasiali etc. de aici, şi de 28 de ani lipsind protopresbiterul cu locuinţa de aici — nu e mirare, că tinerimea studiosă nu are de unde suge laptele credinţii.

8. DTa dle Chendi ai rupt biserica cea veche din deal şi ai zidit una frumoasă în mijlocul satului Buzd, după aceea ai mers la Frăua lăsând bisericii cuvântătoare din Buzd o mie şapte sute florini după cap, la a cărei sumuliţă muncesc săraci Buzdeni până mai îmbrăncesc şi numai cu prea vener. Consistor mai au noroc, că acum a 2—3 oară li-a dat mână de ajutor.

9. Asupra averii nemişcătoare a bisericii din Bratei e ordinată licitaţiunea pentru contribuţiune; averea bisericii din Aţel e ajunsă acuşa de acea soarte, — parochul Vasilie Lazar e materialmente ruinat prin procesul jidanului Abraham contra bisericii din Şoala. — Biserica din Copriţa de lângă linia ferată vędută de trecători nenumăraţi samănă mai mult unei şiglării.

Reparaturile bisericii, scoalei, casei parochiale din Frăua plătite's?

Despre ce avere activă dispune biserica gr. or. din Elisabetopole? Te vei convinge cu ocaziunea visitaţiunii canonice despre deşertăciunea şi golăteala casselor bisericesti din întreg tractul şi Te vei convinge, că am avut eu drept când am diş, că momentan nu e cu putinţă dar nici consult a pune una două mii florini pentru locuinţa fiiitorului protopresbiter, cu atât mai puţin nu, deoarece o atare casă există şi dacă DTa, — precum dorim, cel puţin eu, — vei deveni protopresbiter, atunci ai casa DTale proprie. — Ori ai cugetat; acum o vënd tractului, şi devenind eu protopresbiter locuesc în ea ca chirias tot pe speşele tractului. Aşa ai calculat? Nu aştept răspuns.

10. Arhivul protoppesc, când l'ai primit, a fost un chaos, ca cel dinainte de facerea lumii şi cred că-ţi trebuie muncă serioasă al aduce în ordine.

11. Reuniunea învăţătorilor, numai ce e drept o ai adus în viaţă, o ai condus bine până în ultimii ani, dar aşi nu e ea vestejită şi acuşi deplin amorţită, dacă nu i-se va da ceva mâna de ajutor?

Şi vai câte alte calamităţi şi neajunsuri Ți-aş mai putea înşira! — Me mărginesc însă la cele numărate până aici şi vin acum aȚi spune Dle Chendi, că mă supun fără temere verdictului on. cetitor, dacă am atăcat fără cruţare vaşa şi nimbul sinodului protoppesc, spunând părerile mele de sus.

Susţin şi aşi cu toată tăria, că mai urgentă ar fi fost desbaterea în sinod despre mijloacele delăturării calamităţilor de sus, decât despre rapoartele după alfabet a diferitelor comune, despre procurarea unui edificiu în Mediaş pentru fiiitorul protopresbiter, şi dela aceasta convingere nu me abai de mi-ai dişe de o mie de ori, că sum un „savant,“ om al câştigului, fără „cultura inimii“ etc.

Resping cu indignaţiune afirmarea DTale, că am căutat a-mi bate joc de sinodul protoppesc, că aş fi fost contrar la toate obiectele din programă, numai şi numai, ca acelea să nu se supună unei debateri meritorice. — Care obiect din programă nu s'a debătut şi răsbătut? Mai cetesce odată corespondinţa mea şi Te vei convinge, că afirmarea DTale e fără sămbure.

Cumcă sinodul a putut fi şi fără de Dl Roman, aceea stă, dar că eu mam plâns în corespondinţa mea de una şi alta, aceea nu e adevărat; eu am descris fidel toată decurgerea acelu sinod şi DTa dle Chendi nici un cuvânt din corespondinţa mea nu l'ai dat de neadevărat.

Scopul sus indicat doresc a mi-l ajunge pe deplin în curând şi cred, că mi-l voi ajunge mai ales dacă DTa de ici încolo vei rămânea însufleţit de acelea intenţiuni, cari le-ai nutrit până în ziua de aşi şi le-am cunoscut de salutare binelui comun al bisericii noastre. *)

Dixi et salvavi animam meam.

Un privitor.

Disertaţiune

de Ioan German învăţător şi catichet la scoala normală gr. or. din Brad, ținută în adunarea reun. inv. din districtul Zărand, dela 29 August, 1887, în Săcărâmb.

(Urmare.)

Ad. 14. Absenţile pot să provină şi din cauza pruncilor. Cu deosebire pruncii desmerdaţi în familie, şi nededaţi a fi sub controlă. Acestia îndată ce dau în scoală de greutate şi de disciplină, sub un preteşt sau altul absentează dela scoală odată că-i doare capul, odată că au întârziat, odată că au avut oaspeţi, altădată din alte cauze.

Alţi prunci sunt petulanţi şi dedaţi a petrece la jucării, sau a umbla fără nici un căpătăiu, acestia încă lipsesc adese-ori, eara că merg la gheaţă, vara la scaldă etc.

Sunt apoi şi prunci foarte simţitori, cari nelăsându-i părinţii acasă, ca să poată studia, sau neputându-şi face unele ocupaţiuni domestice mai bine nu vin la scoală, decât să nu fie în regulă.

Mai sunt şi prncii cu deosebire dela 6—8 ani, cari în urma traiului rău nu sunt deplin desvoltaţi, şi astfel deşi almintea defectuoşi — nu sunt fizice în stare se supoarte frigul iernei şi se frecuenze scoala. — În comunele de munte atari prunci dau un contingent foarte însemnat de absenţii. — Chiar şi între cei bine desvoltaţi dela 6—8 ani, când sunt iernile grele nu pot să frecuenzeze.

Ad. 15. Negreşit conspectul de absenţii are să-l pregătească învăţătorul, şi-l predă directorului, de aci încolo ar fi treaba directorului şi a comitetului parochial, ca să-l subştearnă mai departe la forurile superiori bisericesti, sau la cele comunale; şi astfel nu ar veni învăţătorul în conflict cu oamenii pentru absenţii — în cazul când sunt pedepsiţi.

Lucrul însă merge anapoda, învăţătorul pregătesce, el subşterne conspectele, asupra lui vine toată ura pentru darea de absenţii. Unde întrevine odată conflict, acolo am finito cu cercetarea regulată.

Ad. 16. Pe când în administraţiune, cel din urmă servitor 'şi are viitorul ascurat; pe atunci învăţătorul român — cu foarte puşine excepţiuni — este lăsat în scirea lui Ddeu, în cas de morb, în cas de bătrâneţe, în cas de neputinţe, eară la cas de moarte, Ddeu scie ce va fi cu familia lui. Să nu mi se vorbească de pensiunea dela stat, căci mor destui de foame cu ea.

Grija pentru viitorul face pe mulţi învăţători de nu sunt cu destulă tragere de inimă cătră scoală, nu cu destul zel şi bunăvoinţă, multora le smulge din inimă entuziasmul, ce trebuie să-l aibă pentru luminarea tinerilor mlădiţe, date sub îngrijirea lor. Amărăla ia locul bunului umor în inimile multor învăţători, vędându-se greu ameninţaţi la dişe negre. Nu le este dată posibilitatea învăţătorilor nostri, ca ei să-şi poată consacra viaţa numai şi numai scoalei, şi aceasta încă este o cauză, că scoalele noastre rămân goale de prunci adese-ori.

Ad. 17. Adese întrevin şi morburile, sau defecte corporali şi spirituali, precum şi unele împrejurări — când absenţile nu se pot încunjura. Atari casuri le prevede şi regulamentul nostru — şi le escuşă.

Dar mi se pare că, în înşirarea cauzelor absenţiilor m'am estins destul de departe — deşi fără nici o pretensiune de a fi esauriat tema. Me reîntorc acum să vedem mijloacele, prin cari s'ar putea delătura absenţiile — acest inconvenient împedcătoriu în instrucţiunea populară. — Mijloacele ce voi înşira mai în jos se refer la absenţiile de ori-ce categorie, fie absenţiile anuali, lunari, de câteva dişe sau chiar şi întârzierile, cari nu sunt scusabile după regulamentul scolar ce posedem.

Primul mijloc ar fi: Directorii nostri scolari, parochi ar trebui să poarte un mai viu interes faţă de scoală.

Sunt nenumărate ocaziunile, unde parochul convine cu părinţii pruncilor, şi poate să le vorbească. În biserica, la cununii, la botez, la înmormântări, la taina mărturisirei. Ce nu poate face un preot harnic? Altcum este un interes bine înţeles şi al preotului, ca pruncii să cerceteze scoala, pentru că numai atari prunci pot să devină parochieni harnici, cari umblă la scoală. Mai este şi o datorie sântă a preotului de a griji de turma incredinţată în ce privesce sufletul ei. Deci mai mult interes dela directori, mai multă inimă pentru oile dela cari iau şi ei înuşi folosul, şi după cari trăesc.

Relativ la comitetele parochiale — aceste cu puşine excepţiuni, pe la oraşe — sunt ceeace este şi preotul, qualis rex, talis grex. Şi comitetele ar trebui să fie însufleţite mai mult pentru scoală.

Al doilea mijloc ar fi:

Controlarea şi inspecţiunea severă a scoalelor din partea directorului, a oficiilor protopresbiterali, precum şi din partea vre-unui membru din consistoriul scolar. Firesce aceasta controlă trebuie să fie bine stabilită prin un regula-

*) Cu aceasta declarăm aceasta cestiune încheiată în ce privesc discuşiunea în foaia noastră, şi dacă corespondentul nostru nu suleva unele afaceri ce reclamă regulare, nici acestui răspuns nu-i mai dam loc.

ment congregual, în carele să fie prescrise şi pedepşele aplicându-se de cei negligenţi, tot în acest regulament ar trebui să fie indicate normele, după cari să se țină în evidenţă controla şi inspecţiunea de sus până jos — să nu mai poată fi nime la îndoială, că controla şi inspecţiunea nu e esactă. Cât de lăcsa e controlă şi inspecţiunea se poate vedea de acoala, că consistoriul nu are nici o cunoştiţă de câte-ori cutare director, sau protopresbiter a cercetat scoalele sale.

Îndată ce controla ar fi strictă, nu am întâmpina atâtea absenţii, s'ar putea cura răul mai iute.

Trebuie să se întrebe omul în multe locuri pentru ce poartă parochul numele de director, eventual protopresbiterul numele de inspector, când unul şi altul nu întră cu anul în scoală, şi despre acesta nime nu-i ia la răspundere.

Al treilea mijloc faţă de indiferentismul organelor administrative ar fi:

Arătarea fără cruţare la forul superior bisericesc a ori căru cas de indiferentism sau persecuţiune, păşirea în diaristică, precum şi în adunările comitatense, ca cel puţin să demascăm falsul constituţionalism.

Al patrulea mijloc faţă de neciinta poporului ar fi: predicile în biserică, eară faţă de sărăcia poporului ar fi: introducerea industriei în scoale. Prin aceasta am putea câştiga mijloace şi celor săraci.

(Va urma.)

Varietăţi.

* (Denumire.) Cetim în „Românul,“ că dl Dr. Petru Dulf, cunoscut şi ca poet, este numit de profesor de pedagogie la institutul asilul „Elena Doamna.“

* (Eminescu.) Starea renumitului poet Eminescu nu este tocmai așa critică cum ni o comunică „Curierul Român“, „Liberalul“ ne spune, că poetul continuă cu întrebuinţarea medicamentelor, prescrise de medici, înşurma cărora suferinţele i-să alină pe dişe merge.

* (Credem că „Telegraful Român“ voescse se amăgească publicul român.) Cu acest compliment ne onorează „Românul“ în numărul din 2 Octobere, în care într'o notiţă trage la îndoială, că tinerimea română gr. or. dela universitatea din Cluş, a bineventat resp. s'a prezentat la I. P. S. dl arhiepiscop şi metropolit Miron Romanul, cu ocaziunea conducerei deputaţiunii clerului nostru înainte Maieştăii Sale în Cluş.

De unde şi pe ce cale autentică 'şi ia „Românul“ informaţiunile pe basa cărora 'şi formează o părere atât de sinistră despre capul bisericii noastre o scim noi, şi dacă îi convine se accepteze acel isvor, nu-i putem sta în cale, dar ne surprinde, când vedem, că fără de a fi în cunoştiţă de cauză, ne insinuă cu uşurinţă o atare mişelie. Noi am apreat totdeauna foarte mult ținuta serioasă a „Românului“, şi tocmai aceasta ne face se simţim atât de tare o astfel de insinuaţiune luată — credem noi — ca din vënd, şi ne ar face numai serviţiu, dacă — poate pentru îndreptarea noastră în viitor — ne-ar arăta vre un cas concret prin care am amăgit publicul român, pentru că cazul subversant 'l vom proba în mod autentic nu pentru ca se ne justificăm faţă de „Românul“, ci pentru publicul, care cetesce „Românul“.

* (Sciri militare.) Batalionul al 3-lea al regimentului Nro 31, care de present e staţionat în Sibiu, mâne în 7 Octobere st. n. la 4 oare după prânş, va pleca cu tren separat la Foca în Bosnia.

* Adunarea generală a pompierilor din comitatul Sibiului se va țină la 12 Octobere n. a. c. la 2 oare d. m. în sala cea mare a comitatului. Obiectele luate în program sunt următoarele: 1. Cetirea protocolului ultimei adunări generale; 2. Raportul comitetului despre activitatea sa; 3. Desbaterea asupra mijloacelor, ce sunt de lipsă pentru stingerea focului în comunele comitatului; 4. Alegerea noului comitet.

* (Bustul poetului Dimitrie Bolintineanu.) Lucrările pentru restaurarea mormentului şi bustul poetului Bolintineanu, fiind aproape terminate, comitetul roagă atât onor. redacţiuni de diare din țeară cât şi pe prietini cărora li s'au trimis liste de subscripţiune să binevoiască ale inapoia cât mai curând posibil, însoţite de sumele, ce s'au putut aduna până acuma.

* (Foc.) În Şimonul Branului în noaptea de 18 spre 19 Septembrie a. c. un foc pus de mâni rele prefăcu în cenuşe clădirea de fireştreu a parochului Ioan Moşoiu, causând o dauă de aproape 400 florini. E de însemnat că acest paroch numai în anii trecuţi a mai suferit daune de felul acesta.

* (Archiva familiei Bethlen.) Numărul archivelor familiare depuse în timpul din urmă în museul naţional unguresc s'a înmulţit foarte tare. Acum de curând comitele suprem al comitatului

Braşov și Sibiu, contele Andrei Bethlen și contele Paul Bethlen au trimis și ei la același muzeu arhiva lor familiară aflătoare în posesiunea lor. E de interes pentru scrutații istoriei această bogată colecție de documente, care conține multe date de mare însemnatate, mai cu seamă din periodul când s'a întâmplat catastrofa dela Mohaciu. Însemnatatea cea mai mare a acestei archive predata de o familie ai cărei strămoși au fost oare-când căpetenii în această țară, zace într'aceea, că ea este prima arhivă voluminoasă, care conține date referitoare exclusiv la istoria Transilvaniei.

* **Esportul cailor din Austro-Ungaria** e permis de aci înainte nu numai prin locurile arătate în ordinațiunea circulară din Iuliu, ci și pe punctul Buch dintre granița austriacă-elvețiană.

* (Noul lordmajor din Londra.) Mareșvon a produs denumirea posesorului dela „Hotel Royal” a d-lui Polydor de Keyzers, de lordmajor al Londrei. Keyzers, de nascere belgian, e catolic, și casul acesta este cel dintâiu de când cu reformațiunea, ca un catolic să se pună în fruntea administrațiunei comunale a Londrei. Ce e mai mult, alegerea a fost făcută cu unanimitate.

* (Popoare pitice la Congo). — Un agent al statului Congo (în Africa), doctorul Wolff, a pătruns în ținuturile locuite de pitici și le-a studiat moravurile. A dat peste sate întregi, locuite de bărbați și femei mici, de o înălțime cel mult de 1 metru 4 centimetri. Toți piticii din acel ținut poartă numele de Batuas. Ei trăesc numai cu vânătoarea și cu vin de palmieri. De ordinul ei se căsătoresc numai între dânsii și se încrucișează rar cu alte rase mai mari. Ei se urcă cu mare ușurință până la virfurile palmierilor spre a culege fructele, și sunt foarte abili în prinderea fearelor sălbatice cu lanțuri s'au curse. Batuas sunt de o constituție foarte robustă; au părul scurt și lănos. Barbă n'au de loc. Indigenii spun însă, că mai departe spre nord sunt câte-va popoare de pigmei, cari poartă bărbi lungi și unsuroase. Toate aceste neamuri de pitici nu formează un popor compact, ci se găscăsolate printre alte popoare de o statură mai înaltă și par a fi ultimele resturi s'au urmași ai unei rase primitive.

* (Un bărbat somnoros.) — În zilele trecute plecă cu calea ferată o jună păreche îndată după cununia lor, dela Timișoara la Wiesenhalde locuința soțului. Juna căsătorită se despărțea cu lacrimi de părinții ei, pe cari n'avea să-i mai vadă până în primăvara viitoare. Abia se puse trenul în mișcare și soțul începu a căsca din gură, un lucru, care nu plăcea de loc soției sale; după câteva minute urmă o nouă căscare și apoi junele căsătorit nu întârziă se adoarmă. Trenul trecuse deja două stațiuni, când în fine junele căsătorit se deșteptă din somn. Deschidând ochii se uită în jurul lui căutând pretutindeni soția, fără s'o găsească. În locul ei descoperi un bilet prins cu un ac de gămalie pe haina lui, care avea următoarea cuprindere: „Scumpul meu soț, ai dormit atât de bine, că n'am voit să te deștept din somn. Un bărbat, care poate dormi atât de bine în ziua cununii sale, merită a se bucura de dulceața somnului seu neconturbat de nimeni și mai puțin de soția lui. Adio! Ți urez visuri plăcute!”

Juna doamnă părăsise trenul la Merczydorf și se întoarse la casa părintească, declarând, că nici o putere omenască n'o poate îndupleca se trăiască cu un om atât de somnoros.

* (Rectificare.) În Nr. 94 al foaiei noastre, pe baza cercărei orale a dlui învățător Filaret Dăisorean am făcut rectificarea, că p. 9 din programul adunării generale a reuniunii învățătorilor din districtul Făgărașului va fi executat de dânsul; astăzi primim o epistolă din partea dlui învățător Ioan Bonea, în care pe larg ne desfășură, că am fost seduși prin cercărea învățătorului F. Dăisorean astfel facem rectificarea: că programul e genuin așa după cum s'a publicat în Nr. 92, și regretăm, că am fost seduși să facem rectificarea amintită. Red.

* (Bibliografic.) „Candela”, foaie bisericească-literară, Nr. 9 are următorul cuprins: 1. Omiliile s. Ioan Chrisostom la epistola către Romani. 2. Personalitatea preotului ortodocs. 3. Morala testamentului vechiu în periodul evraistic. 4. Cuvântare la înălțarea cinstitei și de viață făcătoarei cruci. 5. Cuvânt ținut în Crasna de par. Samuil Pietroschi în ziua sântului Ilie a anului 1887 cu ocaziunea sântirei locului adaus la cinterimul morților. 6. Cronica.

— A apărut în tipografia Alexi din Braşov „Noul călindar de casă” pe anul bisect 1888. Anul VIII. Prețul unui exemplar 30 cr.

— „Cuvântări funebrele și iertăciuni” din autori renumiți prelucrate de Titu Budu, paroch-protopop în Satu-Șugatag. Tomul II. Gherla, 1887.

Multe sunt cauzele, cari împedecă pe preoții nostri a-și implini una din cele mai esențiale părți ale chemării lor de părinți sufletesci: predica. Abstragând dela nedestoinicia unora sau altora în compunerea de predici. — împregiurarea, că cei mai mulți fiind siliți a lucra cu brațele, ca să-și câștige cele de lipsă pentru traiu, îi împedecă, nu le lasă la dispoziție timpul și liniscea recerută pentru compunerea predicilor. Între astfel de împregiurări, se înțelege, că cei ce pot și vor, aduc mare serviciu cauzei prin compunerea și prin publicarea predicilor lor.

Cartea de care ne este vorba, are menirea de a veni în ajutorul preoților și a le face posibilă rostirea de cuvântări bune și folositoare la înmormântări — Ea cuprinde 36 predici funebrele pentru diferite ocaziuni și 13 iertăciuni. — Ocaziune bună pentru a da sfaturi părintesci și învățături morale, află preotul la înmormântări, când inimile credinciosilor sunt mai accesibile. — Ținând cont de această împregiurare dl Titu Budu, în cuvântările sale s'a născut a scoate din casuri concrete și exemple, învățături folositoare. Modul cum o face aceasta este destul de ușor, totodată plăcut și convingător.

Prin aceasta nu voim să dăcem, că preotul să cetească la ocaziuni diferite, cuvântările așa cum le a lucrat autorul fără nici o modificare. Este de lipsă, ca înainte de a folosi cutare sau cutare predică, preotul să o cetească acasă, să o prelucre acomodată împregiurărilor locale și lipselor morale ale fiilor sei sufletesci. Numai astfel cartea își va ajunge scopul, pentru care e menită. P.

Raportul

primului secretar Ioan Pop Reteganul, către On. comitet de ajutorare cu abecedare și legendare a elevilor sârăci dela scoalele române rurale, cu reședința în Rodna veche, Transilvania.

(Începere.)

II. Din banii acestia s'au spesat: S'a cumpărat un protocol de evidență 1 fl. 10 cr. S'a spesat cu posta 7 fl. 48 cr. Domnilor: Petri în Năsăud pentru abecedare 10 fl., I. Popescu în Sibiu pentru abecedare 6 fl., tipografiei seminariale în Blaș pentru abecedare 12 fl., d-lor: Petri în Năsăud pentru legendare și abecedare 25 fl., I. Popescu în Sibiu pentru legendare și abecedare 20 fl., tipografiei seminariale în Blaș pentru abecedare și legendare 20 fl., dlui Petri în Năsăud pentru abecedare 6 fl., tipografiei din Blaș pentru abecedare 8 fl., d-lor: Drotleff în Sibiu pentru abecedare de Petri 6 fl., Petri în Năsăud pentru abecedare 2 fl. Spese cu scoaterea pachetelor, material de pachetat 8 fl. 32 cr. Suma 131 fl. 90 cr.

Mai sunt deci bani gata 23 fl. 50 cr., cari formează cassa rest. pro 1887/8.

III. Cărți cerură: 1. de Vasile Petri: Ignat Grigorescu, învățător în Cernesci 24 abecedare 6 legendare; Nicolae Michaescu, învățător în Negrilesc 15 abecedare 10 legendare; George Brătean, învățător în Vama 20 abecedare; Simion Moldovan, învățător în Betlean 26 abecedare 20 legendare; Ioan Budelecan, învățător în Guratelecul-Hodolului 40 abecedare 30 legendare; George Măcelar, învățător în Desmir 10 abecedare 10 legendare; Nechita Leșan, învățător în Cizer 20 legendare; Vasilie Drăgan învățător în Bicz 15 abecedare 10 legendare; Nicolau Trimbișoniu, inv. în Grădisce 24 abecedare; Simeon Bedelean, inv. în Bonțida 10 abecedare; I. Marcu, preot în Nădeșul-român 12 abecedare; Iosif Nemeș, cooperator în Lăpuș 20 abecedare 5 legendare; Vasilie Cosma, învățător în Imbuz 10 abecedare 4 legendare; Ioan Sălăgian, învățător în Cătelul-român 10 abecedare; Andron Petri, învățător în Dej 8 abecedare; Iosif Vaida, învățător în Șomcuta mică 20 abecedare 15 legendare; Vasilie Aram din Felkuyad 4 legendare; Samson Oprea din Chiuză (cere prea târziu și nu spune câte). Suma 264 abecedare 124 legendare.

c) Cărți de acest autor se distribuira: Celui de întâiu 8 abecedare și 5 legendare. Celui de al 2-lea 5 abecedare, și 5 legendare, celui de al 3-lea 6 abecedare celui de al 4-lea 8 abecedare, 10 legendare, celui de al 5-lea 7 abecedare, celui de al 6-lea 4 abecedare și 5 legendare, celui de al 8-lea 4 abecedare și 10 legendare. Lui Ipate Todoran în Domn 6 abecedare. Celui de sub 9=24 abecedare, celui de sub 11=12 abecedare, celui de sub 14=15 abecedare și un exemplar Stupărit de Costin*), celui de sub 12=15 abecedare și un exemplar Stupărit de Costin și 5 legendare, celui de sub 18=4 legend., celui de sub 13=10 abecedare, celui de sub 14=10 abecedare, celui de sub 15=8 abecedare, celui de sub 16=10 abecedare. Suma 152 abecedare, 2 exemplare Stupărit, 44 legendare.

*) D-l Ioan Costin preot în Baia mare donă 10 es. din opul seu Stupăritul, spre a se distribu gratuit scoalelor misere. I. P. R.

2. Cărți din tipografia Blașului cerură: 1. Ioan Suci, inv. în Solovestru 30 abecedare, 20 legendare; 2. Ioan Demian, inv. în Iclod p. u. Blaș 23 abecedare; 3. Basiliu Martin, inv. Băgău 15 abecedare, 18 legendare; 4. Iuliu Harșan, inv. Chiheriul-inf. 20 abecedare, 10 legendare; 5. Teodor Hogia, inv. Șura mică 15 abecedare, 10 legendare; 6. Petru Colceriu, inv. Suciag 15 abecedare, 1 legendar; 7. Ioan Pop, inv. Șinca-veche 8 legendare; 8. Nicolau Maior, preot V. Udvarhely 8 abecedare, 5 legendare; 9. Iuliu Crainic din Urșiu-inf. 10 abecedare, 6 legendare; 10. Vasiliu Itean, inv. Caltvasser 15 abecedare, 10 legendare; 11. Nicolau Tufescu, inv. Basna 10 abecedare, 5 legendare; 12. Ioan Bușă, inv. în Craifalău 10 abecedare, 10 legendare; 13. Atanasiu Moga, inv. Țapu 8 abecedare; 14. Petru Grama, inv. Sântă-Jude 10 abecedare. Total 189 abecedare 103 legendare.

3. Cărți din tipografia Blașului s'au distribuit: 1. Celui de sub 1=23 abecedare (folosite, donate de scoala din Rodna-veche). 2. Celui de sub 1=9 abecedare, 9 legendare. 3. Celui de sub 2=25 abecedare (folosite, donate de scoala din Rodna-veche). 4. Celui de sub 3=10 abecedare și 7 legendare. 5. Celui de sub 4=10 abecedare și 5 legendare. 6. Celui de sub 5=10 abecedare și 5 legendare. 7. Celui de sub 6=10 abecedare. 8. Celui de sub 14=10 abecedare. 9. Celui de sub 7=10 abecedare 10. Celui de sub 8=13 abecedare și 4 legendare. 11. Celui de sub 9=10 abecedare și 6 legendare. 12. Celui de sub 10=10 abecedare. 13. Celui de sub 11=8 abecedare. 14. Celui de sub 12=8 abecedare. 15. Celui de sub 13=8 abecedare. Suma 170 abecedare și 36 legendare.

4. Cărți de Popescu cerură: 1. Petru Poenar, învățător în Mercina 8 Abecedare, 9 Legendare; 2. E. Crișan și A. Moldovan din Șinca-veche 8 Abecedare 4 Legendare, dar la câteva zile după aceea ne scrise învățătorul dirigit de acolo, Ioan Pop, că numai de ale Blașului pot folosi, deci de acelea să le trimitem, ce s'a și întâmplat; 3. Ipate Todoran din Domn cere 22 Legendare; 4. Nicolae Necrelescu din Moioș-Miclesci, 14 Abecedare, 3 Legendare; 5. Teodor Oprean, învățător în Laslăul-român 40 Abecedare, 30 Legendare; 6. Alecsandru Vlad, învățător Bánpatok 2 Abecedare, 1 Legendar; 7. Simion Câmpian, învățător în Bonțar 15. Abecedare, 5 Legendare; 8. Florian Crainic, preot în Mihileu 15 Abecedare, 5 Legendare. Suma 103 Abecedare, 81 Legendare.

5. Cărți de ale dlui I. Popescu se distribuira: 1. Celui de sub 1=8 abecedare, 8 legendare, 1 exemplar Stupărit. 2. Celui de sub 4=15 abecedare, 5 legendare, 1 exemplar Stupărit. 3. Celui de sub 5=14 abecedare, 6 legendare, 1 exemplar Stupărit. 4. Celui de sub 3=6 legendare, 1 exemplar Stupărit. 5. Celui de sub 6=5 abecedare, 1 legendar, 1 exemplar Stupărit. 6. Celui de sub 7=15 abecedare. 7. Celui de sub 8=10 abecedare. Suma 67 abecedare, 26 legendare, 5 exemplar Stupărit.

Așa dar: 1. Bani au încurs: 145 fl. 40 cr. 2. Bani s'au spesat: 131 fl. 90 cr. Mai sunt bani gata: 13 fl. 50 cr., cari sunt depuși la cassa de economii „Rodna-veche” și formează basa capitalului pentru anul scolar 1887/8.

3. Cărți au cerut 40 de învățători și adecă: a) de ale lui Petri 264 abecedare, 130 legendare; b) de ale Blașului 189 abecedare, 103 legendare; c) de ale lui I. Popescu 103 abecedare, 81 legendare. Suma cărților cerute 556 abecedare, 314 legendare.

4. Cărți s'au distribuit: 1. de ale lui V. Petri 152 abecedare, 44 legendare; 2. de ale Blașului 179 abecedare, 36 legendare; 3. de ale lui I. Popescu 67 abecedare, 26 legendare. Suma cărților distribuite: 389 abecedare, 106 legendare.

S'au mai distribuit 7 exemplare din Stupăritul d-lui I. Costin și mai sunt în deposit aci: 1 legendariu de Blaș, 1 legendariu de Popescu, 2 exemplare Stupărit, 8 abecedare de Blaș și 12 abecedare de Petri.

Aducând acestea la cunoștința on.comitet, me rog ca rațiociniul acesta să fie studiat și aflându-se acurat — să se verifice.

Rodna-veche, 2 Iuliu, 1887.

Cu toată stima

Ioan Pop Reteganul.

primul secretar al comit. de ajutoare.

Censurându-se socotelile și aflându-se în deplină regulă, acest raport se ia spre știință și se decide a se publica prin ziarele române, dimpreună cu apelul ce urmează.

Rodna-veche, 2 Iuliu, 1887.

Porcius,

președ.

I. Pop Reteganul,

secretar primar.

Gerasim Domide.

Pamfilu Grapini.

Loterie.

Mercuri în 5 Octombrie 1887.

Brünn: 77 44 88 25 68

[1696]

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a, Daia-Săsească, protopresbiteratul Sighișoarei, devenită vacantă prin repausarea parochiului Ioan Babeș, se repetese, conform ordinațiunii Prea venerabilului consistoriu archidieceșan, ddto 30 Iunie a. c. Nr. 3062 B. concursul cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt.

1. Casă parochială cu două încăperi, o bucătărie, două pivnițe, toate din material solid de piatră și cărămidă, coperite cu țiglă, șură, grașd, șopru și alte edificate economice din lemn coperite cu țiglă, în stare foarte bună, grădina de pomi și de legumi situate toate imediat lângă biserică, calculate cu fl. 62.—

2. Porțiunea canonică 4 jugere 1274 stângini de arat și 7 jugere 334 stângini de cosit, calculate cu fl. 150.—

3. Dela 60 familii române câte o ferdelă, măsură veche (16 cupe) grâu sau cucuruz sfârmat, computeate cu fl. 60.—

4. Dela 70 familii neorustice câte 20 cr. de familie ca simbră anuală fl. 14.—

5. Opt stângini de lemne din pădurea comunală computeate cu fl. 32.—

6. Dela 70 familii neorustice câte o și de lucru computeate în bani fl. 14.—

7. Dela botezul copiilor preste an preste tot fl. 8.20

8. Dela înmormântări fl. 15.—

9. Dela slugirea sântului maslu preste an fl. 3.—

10. La umblarea cu sânta cruce în ajunul botezului, toate emolumentele computeate în bani fac fl. 20.—

11. Dela cununii fl. 5.—

12. Pentrusântirea caselor (sfeștării) fl. 4.—

13. Dela 60 familii române pentru pomenire în păresimi fl. 12.—

14. Dela 60 familii române la pasci pentru molitvă à 5 cr. de familie, face fl. 3.—

Suma fl. 402.20

Doritorii de a concurge la aceasta parohie, au a-și așterne concursurile lor instruite în sensul regulamentului pentru parohii, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, cu acea îndatorire, ca sub durata concursului să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică acestei parohii pentru de a-și arăta desteritatea în cântare, tipic și cuvântare. Pentru preoții chirotoniți să recere și concediu dela Prea Veneratul consistoriu archidieceșan, fără de care nu vor fi admiși la concurs și candidațiune.

Sighișoara, la 21 August, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 406. [1687] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii, și anume:

A) 1. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Marinovici” pentru studenți de gimnasiu.

2. Un stipendiu de 40 fl. pe an din fundațiunea „Radu M. Riu-reanu,” pentru studenți la gimnasiu.

3. Un stipendiu de 20 fl. pe an, din fundațiunea „E. D. Basiota” pentru gimnasiști, cu preferința celor din munții apuseni sau din fostul district al Năsăudului.

Mai departe fiind vacant:

B) 4. Un ajutor de 20 fl. pe an, din fundațiunea „Tofaleană,” pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău,” cari ar voi să învețe vre-o meserie oare care.

Prin aceasta se escrie concurs.

Cererile au a se înainta comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiiu până la 20 Octobre st. n. 1887.

Cererile intrate mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub A) 1—3 au să acludă la suplicile lor:

a) Carte de botez în original sau în copie legalisată.

b) Testimoniu scolastic de pe semestrul II al anul scol. premergător.

c) Atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercetează scoala de present.

d) Atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Suplicantii la ajutorul amintit sub B) 4. au să prezenteze următoarele documente:

a) Atestat de botez în original sau în copie legalisată.

b) Testimoniu scolastic de cel puțin 4 clase elementare.

c) Contractul încheiat cu măestrul conform §. 61 al legii industriale (art. leg. XVII 1884) în original sau în copie legalisată, și o adeverință dela măestru despre succesul, cu care lucră.

d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e) Adeverință dela părinți sau tutori, că sunt decisi a lăsa pe fiii sau pupilii lor la învățătură până se vor perfecționa pe deplin.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Sibiiu, la 9 Septembrie, 1887.

Iacob Bologna, Dr. I. Crișian,
v.-pres. secretar II.

Nr. 1039. [1692] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scoala din Tălmăcel, se escrie concurs cu terminul 25 Septembrie a. c.

Salariul împreunat cu acest post e 170 fl. v.

Reflectanții să-și aștearnă petițiunile în terminul indicat la subsemnatul.

În conțelegere cu comitetul parochial. Sibiiu, 2 Septembrie, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 4724. [1699] 2—2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariat cercual în Racovița, la care notariat aparțin comunele Racovița, Sebeșul de sus și de jos cu un adjunct notariul în Sebeșul de jos.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt.

1. Salariul 400 fl.
2. Cuartir natural.
3. Un stângin de lemne.
4. Tacsele statorite pentru lucrările private.

Concurenții calificați au a-și așterne petițiunile lor, până în 24 Octobre st. n. 1887 subscrisului oficiu. Sibiiu, 1 Octobre, 1887 st. n.

Oficiul central pretorial.

Nr. 352. [1688] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Iliei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Boiu de sus și de jos, cu leafă anuală de 75 fl. v. a. în bani, din

repartiție 60 ferdele cucuruz în boambe = 60 fl., cuartir și 4 ° lemne de foc, computeate toate la olaltă dau suma de 150 fl.

2. Cărmăzenești, cu salariu de 150 fl., cuartir și lemne de foc, cu prospecte de a se amelira.

3. Sirbi, cu salariu în bani 80 fl., în bucate cucuruz 100 ferdele = 100 fl., cuartir și lemne; cari toate computeate la olaltă fac suma de 250 fl.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni își vor așterne suplicile lor concursuali instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

M.-Iliia, 26 August, 1887.

Avram Pécuarariu,
protopresbiter.

Nr. 4953. [1701] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului notarial comunal în Tălmăcel.

Emolumentele,

1. Salariu 400 fl.
2. 4 stângini metrici lemne de foc.
3. Cuartir natural.
4. Pentru lucrările private comitetele legali.

Concurenții calificați să-și aștearnă cererile de concurs la subscrisul oficiu pretorial până la 24 Octobre a. c.

Sibiiu, 5 Octobre, 1887.

Oficiul pretorial central.

Nr. 789. [1696] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci împreunate cu cantoratul dela comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei inferioare se escrie concurs cu termin până la 30 Septembrie a. c. st. v.

1. Chinceș, cu salariu anual de 182 fl. v. a. constatător din: ca învățător, în bani 10 fl.; cucuruz sfârmit 100 litre à 1 fl. 100 fl.;

ca cantor 28 pui de găină à 20 cr. 5 fl. 60 cr.; zile de lucru 28 à 30 cr. 8 fl. 40 cr.;

folosința a 4 jugere pământ parte arător parte fenaț 40 fl.;

venite stolari și accidentali 14 fl. 2. Herepea maghiară, cu salariu anual de 150 fl. v. a. care constă din:

ca învățător, în bani 7 fl. 50 cr.; cucuruz sfârmit 70 litre à 1 fl. = 70 fl.;

folosința casei și grădinei cantonale 10 fl.;

folosința a 4 jugere 1212 ° po-țiune canonică 20 fl.;

terțialitatea ferdelelor 21 à 1 fl. 21 fl. zile de lucru 21 à 30 cr. 6 fl. 30 cr.;

venite stolari și accidentali 15 fl. 20 cr.;

3. Păucea, cu salariu anual de 170 fl. v. a. care constă din:

cucuruz sfârmit, ca învățător 116 litre à 1 fl. 116 fl.;

și ca cantor terțialitatea ferdelelor 25 à 1 fl. 25 fl.;

folosința a două locuri 15 fl.;

venite stolari 14 fl.

Doritorii de a ocuparea unuia din aceste posturi, au a-și așterne suplicile instruite conform legilor în vigoare, până la terminul indicat la subscrisul oficiu protopresbiteral (u. p. Kükülóvár) și a se presenta înainte de alegere în o duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Cetatea de baltă, 3 Septembrie, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnavei inferioare.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 425.

[1695] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela scoalele din comunele mai jos însemnate se escrie prin aceasta concurs cu terminul până la 1 Octobre st. v. a. c.

Emolumentele:

1. Sâncraiu, salariu anual în bani 200 fl., cuartir și 2 stângini de lemne (16 metrii).

2. Bejan-Căienel, salariu anual în bani 200 fl., cuartir și 2 stângini de lemne (16 metrii).

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne suplicile de concurs instruite în sensul legilor în vigoare până la terminul de mai sus, la acest oficiu protopresbiteral.

Deva, 15 Septembrie, 1887.

Pentru comitetele parochiali.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 301.

[1691] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la scoalele confesionale gr. or. mai jos însemnate se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

1. Pianul de jos, un post cu salariu anual de 250 fl., relut de cortel 5 fl., lemnele trebuincioase și folosința unui agru de 400 °; al doilea post cu salariu de 200 fl. la an, 5 fl. relut de cortel și lemnele trebuincioase, — salariile se respund în 4 rate decursive.

2. Sebeșel cu salariu de 130 fl. cortel și un stângin de lemne pentru foc, și folosința grădinei de pomorit pentru legumi.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și subșterne suplicile instruite în mod legal oficiului protopresbiteral subsemnat în terminul anunțat.

Sebeș, în 7 Septembrie, 1887.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 1053.

[1689] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la scoalele din:

a) Turnișor, cu salariu anual 200 fl., cuartir și 3 ° lemne din cari să se încâldească și scoala de învățământ.

b) Ruși, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne, se escrie concurs cu termin 1 Octobre a. c.

Învățătorii aleși vor fi îndatorați a ține o strană în biserică.

Reflectanții să-și prezenteze cererile lor la oficiul protopresbiteral al Sibiiului în terminul sus indicat.

Sibiiu, 8 Septembrie, 1887.

În conțelegere cu comitetele parochiali.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

[1685]

2—3

Curs de moșit.

Din partea direcțiunii clinice r. u. de obstetrică și a institutului pentru moașe din Sibiiu se anunță prin aceasta

deschiderea cursului pentru moașe.

Instrucțiunea e gratuită, începe la începutul lui Octobre 1887 st. n. și se termină în 24 Februarie 1888 st. n.

Primirea elevelor se face dela 1 până 15 Octobre 1887 st. n., după prezentarea atestatului de moralitate și de botez la direcție, strada Poplăcii mare Nr. 27.

Direcțiunea.

Spre a face calificarea de moașă posibilă și persoanelor mai sêrace ale populațiunii rurale, directorul institutului dă pentru opt eleve cuartir liber pe durata cursului. Deslușiri se pot da totdeauna din partea direcțiunii.